

[Ejner Kristensen.]

for dem må give sig udslag på den måde, at der gives dem mulighed for den bedste indplacering i vort samfund.

Vi fra vor side tilsiger villighed til samarbejde om løsning af disse betydningsfulde opgaver, efterhånden som de melder sig, og drøftelse af de meget omfattende og vidt forgrenede spørgsmål i et kommende udvalg.

Vestergaard Poulsen: Det lovforslag, som vi i dag behandler, må vel ses som en konsekvens af loven af 5. juni 1959 om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagt begavede.

Den udbygning og modernisering af Lilleosegård m. v. i Københavnsområdet og af de sønderjyske institutioner, der for nylig er lovgivet om, må ganske naturligt udstrækkes til også at omfatte Jyllands ældste institution inden for åndssvageforsorgen. Det er kun ret og rimeligt.

Omfanget af lovforslagets tekst står i modsat forhold til størrelsen af den beløbsramme, som planlægningsudvalget for Brejninginstitutionen opererer med, nemlig 50 mill. kr. Jeg vil gerne udtale min tilfredshed med, at den højtærede socialminister har delt dette store projekt op, så at det lovforslag, vi i dag behandler, ikke har en højere beløbsramme end 15 mill. kr., når byggepriserne fra oktober 1962 lægges til grund, og at dette beløb strækkes over en periode på 3 år.

Når man har set og kender noget til forholdene på Brejning, må det erkendes, at en ændring af de herskende tilstande er stærkt tiltrængt, og planlægningsudvalgets betænkning synes ikke i sin omtale af institutionen at have malet med for mørke farver. Her er en sanering i sandhed nødvendig.

Jeg vil også gerne udtale min tilfredshed med, at lovforslaget ifølge den højtærede socialministers bemærkninger ved fremsættelsen ikke påregnes færdigbehandlet i indeværende samling. Det vil være rimeligt, at det udvalg, som skal behandle lovforslaget, også får tid til et besøg på institutionen, så det kan få et nogenlunde rimeligt kendskab til forholdene, som de er, og i det hele taget kan få mulighed for at sætte sig grundigt ind i tingene.

Da Brejning lige før århundredskiftet blev taget i brug, var det en stor dag, ikke alene for lægen Christian Keller, men i lige så høj grad for de mange, som gennem denne nye institution kunne blive hjulpet til en mere menneskeværdig tilværelse. I dag er denne forhen så glørværdige institution imidlertid blevet distanceret af udviklingen. Denne sammenklumpning af mennesker, denne overbelægning på i forvejen alt for store sovesale, kan aldrig give disse vore svagt udrustede medmennesker den fornemmelse af hjemlig hygge, som de allerfleste tørster efter.

Jeg beundrer det personale, som dag efter dag, år efter år helt giver sig selv i forsøget på under sådanne omstændigheder at skabe så hjemlige forhold som muligt for nogle af de svageste i vort samfund.

Det er helt rimeligt, at institutionens patienttal efter bestyrelsens indstilling søges nedbragt til ca. 750, og det er min opfattelse — når man som ganske uhildet menigmand tænker over spørgsmålet — at dette tal måske endda ligger i overkanten af den størrelse, en sådan institution bør have.

Sådanne tanker er heller ikke fremmede for bestyrelsen for statens åndssvageforsorg, ligesom betænkning nr. 204, afgivet i 1958 af det af socialministeriet i 1954 nedsatte udvalg til behandling af åndssvageforsorgens problemer, naturligt også behandler institutionernes mest hensigtsmæssige størrelse.

Ved løsningen af en opgave som den, det omhandlede lovforslag stiller vor forsorg, kan det godt forekomme svært at finde det rigtige balancepunkt, hvor det medmenneskelige tilgodeses ved skabelsen af et så hjemligt miljø som efter omstændighederne muligt, hvor institutionens størrelse afpasses til på økonomisk forsvarlig og effektiv måde at kunne udnytte fællesanlæggene, og hvor der er et vist antal patienter, for at det lægelige og behandlingsmæssige område ikke skal belaste institutionens økonomi uforholdsmæssigt.

Når hertil kommer det uddannelses- og beskæftigelsesmæssige og man betænker, at det drejer sig om såvel børn som voksne på vidt forskellige udviklings- og alderstrin, ja, så forstår jeg udmærket, at opgavens løsning næppe kan blive 100 pct. rigtig. Jeg har ligesom på fornemmelsen, at alle